

वा० रा०

॥ १४५ ॥

ततोहेतोः रक्षणस्य सर्वशक्तौ त्वय्येव निवेशितत्वहेतोः ॥ दुर्धर्षात्तस्माद्भावात् ब्रह्मैव भूतानां ज्येष्ठतेन कोर्हतिस्पर्धितुमिति दुर्धर्षत्वस्य भावात् ॥ सनातनात्सकलसंसारमूल
कारणत्वेन कालापरिच्छेद्यात् त्रिगुणमहत्तत्वाख्यहैरण्यगर्भभावात्सत्त्वप्राधान्येन विष्णुत्वं प्राप्तवान् ॥ ९ ॥ ततः अदित्यां वीर्यवान् दिव्यज्ञानक्रियालक्षणवीर्यवान् पुत्रो भूस्त्वं
भ्रातृणामदिति पुत्रेन्द्रादीनां वीर्यवर्धन उपेन्द्राख्यो भूः सच तत्कृत्यकाले तेषां साहाय्यकल्पसे ॥ १० ॥ अतः सत्त्वं सकलप्रजारक्षणासाधारणकृत्य उपेन्द्रः ॥ सांप्रतरावणेन प्रजासु
उज्जास्यमानासु हिंस्यमानासु ॥ हे जगतोवर जगच्छ्रेष्ठ स्वयमेव सर्वलोकानुग्रहाय रावणस्य वधाकांक्षी भूत्वा ॥ दशवर्षसहस्राणि दशवर्षशतानि च वासस्य नियमं परिच्छे
दं पुरात्मना स्वयमेव कृत्वा मानुषेषु मानुषभावेषु मनोऽदधाः ॥ ११ ॥ १२ ॥ सत्त्वं मानुषेषु मनोमयः स्वसंकल्पमयः स्वसंकल्पादेव कस्यचित्पुत्रो जातः सच तत्र पूर्णायुः त्व

ततस्त्वमसि दुर्धर्षात्तस्माद्भावात्सनातनात् ॥ रक्षां विधास्यन् भूतानां विष्णुत्वमुपजग्मिवान् ॥ ९ ॥ अदित्यां वीर्यवान् पुत्रो भ्रातृणां वी
र्यवर्धनः ॥ समुत्पन्नेषु कृत्येषु तेषां साहाय्यकल्पसे ॥ १० ॥ सत्त्वं मुज्जास्यमानासु प्रजासु जगतोवर ॥ रावणस्य वधाकांक्षी मानुषेषु म
नोदधाः ॥ ११ ॥ दशवर्षसहस्राणि दशवर्षशतानि च ॥ कृत्वा वासस्य नियमं स्वयमेवात्मना पुरा ॥ १२ ॥ सत्त्वं मनोमयः पुत्रः पूर्णायु
र्मानुषेष्विह ॥ कालो नरवरश्रेष्ठ समीपमुपवर्तितुं ॥ १३ ॥ यदि भूयो महाराज प्रजाइच्छस्युपासितुं ॥ वसवा वीरभद्रं ते एव माह पिताम
हः ॥ १४ ॥ अथवा विजिगीषाते सुरलोकाय राघव ॥ सनाथा विष्णुना देवा भवंतु विगतज्वराः ॥ १५ ॥

त्संकल्पितायुषः पूर्णत्वमित्यर्थः ॥ यद्वा श्रीमदादिगुरोस्तुरीयब्रह्मणो यस्य भासा सर्वमिदं विभातीत्यादि श्रुतिसिद्धस्य संकल्पमयो ज्येष्ठपुत्रो हिरण्यगर्भः कार्यब्रह्मरूपस्तदभिन्न
स्वभूतब्रह्मण्यनादृतज्ञानः स्वसंकल्पादेव मानुषेष्वपि कस्यचित्पुत्रस्तत्रापि पूर्णायुर्जातो यदेवमतो हेनरवरश्रेष्ठाय कालस्ते समीपमुपगत्योपवर्तितुं विज्ञापयितुं प्रेषितइति शेषः
॥ १३ ॥ अस्मत्कृत्यमेतावत् अतः परं त्वं स्वतंत्रत्वाद्यदि भूयोपि प्रजाउपासितुमिह स्थित्वारक्षितुमिच्छसि तदा हे वीर राम वस ॥ १४ ॥ अथवा अथ चेत्स्वकृतनिय
ममंगीकृत्य सुरलोकाय विजिगीषा सुरलोकपालयितुं यदीच्छा तदोपेन्द्ररूपेण विष्णुना देवाः सनाथा विगतज्वरा भवंत्वित्येवं पितामह आहेत्यन्वयः ॥ १५ ॥

उ० कां०

॥ १४५ ॥